

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Α'.

Ἡ Δάφνη καὶ ὁ τελώνης της. — Ἐπὶ τοῦ ἡμῖνου — Ἡ μονὴ τοῦ Ξηροποτάμου. — Δάση καὶ λειμῶνες.

Μετὰ τρικυμιώδη πλοῦν ἐπὶ μικροῦ καὶ εἰς ἄκρον ακαθάρτου τουρκικοῦ ἀτμοπλοίου ἔφθασα τέλος περὶ τὰ τέλη Μαρτίου εἰς τὸν κεντρικὸν ὄρμον τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Κατειχόμενη ἀπὸ τινων ἐτῶν ἐξ ἀκρατήτου ἐπιθυμίας νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν Ἀθωνιάδα χερσόνησον, ἣς τὰ θέλητρα εἶχον ἀκούσει ὑμνούμενα ὑπὸ Ἑλληνοῦ μοναχοῦ ἐν Μόσχᾳ πρὸ δεκαετίας. Αἱ περιγραφαὶ τῆς φύσεως τῆς ὀρεινῆς ταύτης χερσονήσου εἶχον τόσον ζωηρῶς ἐντυπωθῆ εἰς τὴν διάνοιά μου, ὥστε μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἐδέχθη φιλικὴν πρόσκλησιν, τὸν ἐνθουσιασμὸν δὲ τοῦτον, οὐδὲ αὐτὴ ἡ διήμερος τρικυμία, ἢ πολλὰκις ἐξαναγκάσασά με νὰ μιμηθῶ τὸν περίπυστον τοῦ Δωδὲ ἥρωα Ταρταρέν, κατῶρθωτε νὰ μειώσῃ. Ἄν δὲ πατῶν τὸ ἔδαφος τῆς Δάφνης δὲν ἀπήγγειλα τοὺς πρὸς τὸν Ἀθωνα στίχους τοῦ Παναγιώτου Σούτσου, αἷτιος ἦτο ὁ πιναρὸς τελώνης, ὑπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἔσπαιρεν ὁ ταξειδιωτικὸς μου μάρτυρας. Ὁ τελώνης αὐτὸς ἀπὸ τριακονταετίας εὐρισκόμενος ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, διάγει μέχρι τῆς σήμερον μοναστικὴν ζωὴν καὶ ἔχει ὡς σκοπὸν τοῦ βίου του τὴν διατροφὴν ὀλίγων καναρινίων καὶ τὴν διδασχὴν στρατιωτικῶν γυμνασίων εἰς γηραλέον καὶ ψωριδῶντα κύνα.

Ἐν τούτοις ἔθεσε τὰς μὲν χεῖράς του εἰς τὰ ἱμάτιά μου τὰ δὲ στορογγυλά ὡς δεκάλεπτα ὀμματουάλιά του εἰς τὴν ἐξωδημένην ρινά του καὶ ἐζήτηε νὰ ἀνεύρῃ ἐπικίνδυνόν τι ἐμπόρευμα. Αἴφνης ὁ τελώνης ἤνοιξεν ὡς χάσμα τὸ στόμα του καὶ μέσῳ τῶν ὀλίγων ὀδόντων του διεξέφυγεν οὐρανόμηκες θαυμαστικόν! Εὗρε τὸν Ἀργυροσυρογγῶν τοῦ Ὁνέ.

— Μὰ τί εἶνε τοῦτο, ἐφάντημ;

— Μυθιστόρημα, πασσά μου, ἀπήντησα, ἀπονέμων αὐθαιρέτως ἀνώτατον ὀθωμανικὸν τίτλον εἰς τὸν ἀπλοῦν ἀγᾶν, ὅστις ἀνέλαθε πρὸς στιγμὴν χροὴν εἰσαγγελέως. Ἐκοπίασα ἕως οὗ πείσω αὐτὸν ὅτι ὁ Συδροουγγὸς εἶνε εἶδος Χαλιμάς καὶ ἀπαλλαγῶ ὀγληρῶν ἐρωταποκρίσεων καὶ στρέψω ὀλίγον τὰ βλέμματα πρὸς τὴν Δάφνην· ἀλλὰ τὸ μόνον ἀξιοθέατον αὐτῆς εἶνε ὁ τελώνης της, διότι δύο ἢ τρία εὐτελῆ οἰκήματα, ἐν οἷς διαίτωνται κάποιες παχυνόμενοι, εἶνε ὅλως ἀνάξια προσοχῆς. Ἄλλοτε ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ὑπῆρχε λαμπρὸς λιμὴν, ἀν πιστεῖσθῃ τις εἰς τὰ ἀγιορειτικὰ συναξάρια, ἀλλὰ πειρατῶν ἐπιδρομαὶ κατὰ τὸν ΙΑ' αἰῶνα, οὐδὲ ἔχνος αὐτῶν κατέλιπον. Εἰς ἀρχαιοτέρους μάλιστα χρόνους, ὅτε ἐπὶ τῆς

Ἀθωνιάδος χερσονήσου ὑπῆρχε δεκάς ὀλόκληρος εὐδαιμόνων πόλεων, εἰς τὰς κλιτύς χαριεστάτου λόφου λέγεται ὅτι εἶχε τὴν κατοικίαν της ἡ παρθένος Δάφνη, προτοῦ καταδιωχθῆ ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ μεταβλήθῃ εἰς τὸ ὀμώνυμον δένδρον. Βεβαίως ὠραιοτέρην κατοικίαν ἢ μυθολογούμενη νύμφη δὲν ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ. Ἐκεῖ καὶ σήμερον ἐτι εἰς τὰ πυκνά της δάση ἀκαταδίωκτοι καὶ ἀνενόηλοι περιπλανῶνται οἱ κάπροι καὶ αἱ δορκάδες. Τὴν εὐσταλῆ νύμφην διεδέχθη κατὰ τὸν ΙΑ' αἰῶνα μοναχός, ἰδρύσας πεινχρὸν μονήδιον καὶ ζητῶν διὰ τῆς ἐκουσίας σωματικῆς τυραννίας νὰ κερδήσῃ τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ἐπιδραμόντες Ἀβάρεις ἐξηφάνισαν καὶ τὸν ἀσκητὴν καὶ τὸ ἐνδιάτημά του, σήμερον δὲ μελαγχολικὸς ἐρημίτης, ὁ τελώνης τῆς Δάφνης, διέρχεται τὰ ῥομαντικὰ μονοπάτια, ἀνοπολῶν τὸν κόσμον παρ' οὐ ἐκουσίως ἀπεσπάσθη.

Οὐδὲν εἶχον νὰ ἐπισκεφθῶ εἰς τὴν ἀκτὴν ἐκείνην. Κωδωνοφόρος ἡμίονος ἀπὸ ἀρκετῆς ὥρας μὲ ἀνέμενε, καὶ πηδήσας ἐπ' αὐτοῦ, ἐτράπη τὴν πρὸς τὰς Καρούας ἄγουσαν, ὑπὸ τὸ ἄσμα τῶν πτηνῶν καὶ τὸν θροῦν τῶν σειομένων φύλλων. Τὰ ταξείδια ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει γίνονται μόνον ἐπὶ ἡμίωνων. Ὅλαι αἱ νεώτεραι ἀνακαλύψεις τῶν διαφόρων μέσων τῆς συγκοινωνίας διατελοῦσι πάντῃ ἀγνωστοὶ ἐν τῇ χερσονήσῳ. Οἱ συριγμοὶ ἀτμομηχανῆς δὲν διετάραξαν ἀκόμη τὴν μεσαιωνικὴν ῥομαντικότητά τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ ὁ ἡμίονος ἔμεινε τὸ ἀποκλειστικὸν μέσον τῆς συγκοινωνίας, ὅπως ἐν Ἰσπανίᾳ εἰς χωρία τινὰ τῆς ἀνδαλουσίας νομίζει τις ὅτι τὸ ζῶον τοῦτο ἐγένετο ἀποκλειστικῶς διὰ τὸ Ὄρος, καθ' ὅσον οὐδὲν ἕτερον κτήνος συμφωνεῖ τόσον πρὸς τὴν φύσιν τοῦ ἐδάφους καὶ τὴν μοναστικὴν ζωὴν. Εἰς τὸ τετράποδον τοῦτο ὠφέλιμω ἀπεριόριστον εὐγνωμοσύνην καθ' ὅλην τὴν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει διαμονὴν μου ὑπῆρξε πιστὸς μου θεράπων. Ἐπὶ τῆς βάρχεως του διήνυσα ὀλόκληρον τὴν χερσόνησον, διήλθον φάραγγας καὶ κορηνοὺς ἀσφαλῶς, καὶ ἐν μέσῳ τῆς μυστηριώδους ἐρημίας τῶν ἁγίων ἐκείνων τόπων ὑπῆρξεν ὁ μόνος μου σύντροφος. Ποσάκις μὲ ἐθαυκάρισαν τῶν κωδωνίσκων του οἱ ἐναρμόνιοι ἤχοι καὶ ποσάκις ἐροέμβασα καὶ ἐμελαγχόλησα ἐπὶ τῆς βάρχεως αὐτοῦ· καὶ ἐνῶ ἐκείνους ἔβαινε κύπτων, ἀνεγεννῶντο ἐνώπιόν μου εἰκόνες βίου ἀποσβεσθέντος καὶ περιέπταντο τόσα φίλτατα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐμάρανεν ὁ χρόνος ἢ ἐξηφάνισεν ὁ θάνατος.

Ἡ χερσόνησος εἶνε λίαν ὀρεινὴ, κατάρρυτος καὶ σύνδενδρος, διασχιζομένη κατὰ μῆκος ὑπὸ τοῦ ὄρους Ἀθῶ, ὑπερ' ὕψοῦ πρὸς τὴν μεσημβρινὴν αὐτῆς ἄκραν τὰς δύο του κορυφάς, τὴν ὑψηλὴν, ἣτις εἰς ὕψος 1935 μέτρων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας

τῆς θαλάσσης στέφεται ὑπὸ τοῦ ἐκκλησιδίου τῆς Μεταμορφώσεως, καὶ τὴν ἐτέραν κορυφὴν, τὸν Ἄντιάθον, ἐφ' ἧς εὐρίσκεται τὸ κελίον τοῦ Προφήτου Ἡλία. Ἀμφότεραι αἱ κορυφαὶ ἦσαν χιονοσκεπεῖς· εἰσέτι, ἐνῶ εἰς τοὺς λόφους καὶ τὰς πεδιάδας ἐγέλα τῆς ἀνοίξεως μυριανθῆς αὐγῆ.

Ὁ ἡμίονός μου ἐν τούτοις, ἀδιάφορος πρὸς τὰ περικυκλοῦντά με θέληγτρα, ἀνήρχετο τὴν ἀνώμαλον ὁδὸν, τὴν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν παρουσιάζουσαν ποικίλας ἐδαφικὰς μεταβολὰς, καθ' ἃς τότε εὐρίσκουμην εἰς τὸ βῆθος καταπληκτικῆς φάραγγος καὶ ἄλλοτε ὑψοῦμην εἰς κορυφὰς χλοερῶν λόφων. Ἐνίοτε κάτωθεν τῶν ποδῶν τοῦ ζώου μου ἐφαίνοντο βάραιθρα, ἅτινα μετ' ἴσης δεξιότητος διήρχετο τό τε ζῶον καὶ ὁ ὁδηγός μου, φουστανελλοφόρος Μακεδῶν, ὅστις ἀποκεκλεισμένος ἀπὸ διετίας ἐν τῷ Ὄρει ἀνεμιμνήσκετο, φαίνεται, τὰς λυγηρὰς ποιμενίδας τοῦ χωρίου του, διότι συνεχῶς ἐπανελάμβανε στίχους, δι' ὧν ἐκάλει, τὴν Βλάχαν «νὰ καταβῆ ἀπ' τὸ βουνό, νὰ πάη κάτω ἔς τὸν κάμπον, ὅπου τὴν ἐπεροῖμενε σιμὰ στὴ βρούση». Ἄλλ' εἰς τὰς περιπαθεῖς ἐπικλησεις τοῦ ὁδηγοῦ μου, ἃς καθίστα περιπαθεστέρας ἢ ὑπόβοαρχνος φωνή του, ἐπαρουσιάζετο ἐνίοτε ἡ αὐστηρὰ μορφή μοναχοῦ ἢ ἡ ἀρμιατσάσκα Ῥώσου τινὸς προσκυνητοῦ, ἐγκαταλείψαντος ἄρτι τὸ καπηλεῖον τοῦ χωρίου του καὶ πεζῆ μεταβαίνοντος ἵνα ἀσπασθῆ τὰς χεῖρας τῶν καλογήρων τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος.

Μετὰ τριῶν τετάρτων τῆς ὥρας πορεύειν, εὐρισκόμενῃ παρὰ τὰ πρόθυρα τῆς μονῆς τοῦ Ἐηροποτάμου.

Ἡ μονὴ αὕτη ἐγεισομένη ἐπὶ λόφου, κατοικεῖται ὑπὸ 90 Ἑλλήνων μοναχῶν καὶ ὀλιγίστων Ῥώσων. Ἐκτίσθη κατὰ τὸν Ἰ' αἰῶνα, ἀλλ' ἐπιδρομαὶ πειρατῶν τὴν κατέστρεψαν κατὰ τὴν ΙΑ' ἑκατονταετηρίδα καὶ μόλις ἀνωκοδομήθη αὐθις κατὰ τὸ 1600. Φιλόξενοι καὶ ἀγαθοὶ πατέρες μὲ προσεκάλεσαν ἵνα ἀναπαυθῶ. Εἰπήλθον εἰς τὴν μεγάλην αὐλὴν τῆς.

Πύργοι δίδοντες τὴ μονὴ ὄψιν φρουρίου ὑψοῦντο καὶ εὐρεῖα αὐλὴ ἐξετείνετο, δι' ἧς διήρχοντο παχύτακοι ἢ κάτισχοι καλόγηροι, μεταφέροντες χύτρας, ἄρτον καὶ παροψίδας, ἐνῶ ὑπεράνω ἐφαίνοντο ξύλινοι θελόφρακτοι ἐξώσται καὶ νάισκοι, ποικίλλοντες τὴν ἐξαισίαν ταύτην εἰκόνα. Βαθυπώγων μοναχοί, φέρων τὸν τίτλον τοῦ πορτάρη καὶ τέσσαρας πελωρίους κλειδάς τῆς μονῆς, μὲ ὠδήγησεν εἰς τὸ ἀρρηγοτηρίκιον, ὡς ἀποκαλοῦσι τὸν ξενῶνα, ὃν τρεῖς πᾶσα μονή, μὲ ἐπίπλωσιν ἀνατολικὴν τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, μὲ σοφάδες ἀσκετὰ ἀναπαυτικοὺς καὶ χαλκογραφίας ἱστορικὰς ἐπὶ τῶν ἀμυρῶν τοίχων ἀνηρτημένας.

Γέρων μοναχὸς μὲ ὑπεδέχθη καὶ μὲ ἐκάθισε πλησίον του, ὅτε εἰς τὴν κροῦσιν τῶν παλαμῶν

του καλλίκωμος μοναχόπαις μοὶ προσκόμισε τὸ ἀπαραίτητον γλυκό, τὸν καφέ καὶ τὸ τιμ-ποῦκι, ὅπερ μεθ' ὑπεράτης ἡδονῆς ἐκάπνισα φλυαρῶν μετὰ τοῦ γέροντος μοναχοῦ, ὅστις μοὶ ἐφαίνετο ὡς ἀναπαράστασις τοῦ ἀρχαίου μοναστικοῦ βίου. Εἶνε περφημισμένη ἡ φιλοξενία τῶν μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Ἄλλ' ἐγὼ ἐπειγόμενῃ νὰ ἀνέλθω εἰς Καρυάς. Προσεκύνησα τὸ ξύλον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ὅπερ, ὡς ἔμαθον ἐκεῖ, ἔφερε καθ' ὅλον τὸν ἀγῶνα ἐν τῇ ναυαρχίδι του ὁ Μιούλης, εἶδον τὸ ποτήριον τῆς αὐτοκρατείας Πουλχερίας καὶ τὴν φιάλην τῆς αὐλῆς, ἡγρευσα ἐξ αὐτῆς τὸν ποιητικὸν τοῦτον μαργαρίτην:

Χιώτισσα εἶμαι, Χιώτισσα, τί μὲ θεωρεῖς, παπὰ μου;
Γιὰ τοῦτο εἶμαι, ὡς θεωρεῖς, εὐμορφῆ, δέσποτά μου,
Θυγάτηρ Kaisarίου δὲ Δαπόντε, γέροντά μου,
Καὶ μ' ἔφερε νὰ κάθουμι εἰς τοῦ Ἐηροποτάμου.
Γιὰ νὰ θεωροῦν καὶ ἔπανουθι τὴν ὠραιότητά μου.
Λέγεται δὲ, ἂν ἐρωτᾷς, φιάλη τ' ὄνομά μου.

Λαβὼν τὰς εὐχὰς τοῦ ἡγουμένου ἠκολούθησα τὴν πρὸς τὰς Καρυάς ἄγουσαν.

Ἡ ὁδὸς ἐξηκολούθει ἀνηφορικῆ, μόλις δὲ ὅταν ἔφθασα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὑψηλοτέρου λόφου, εἶδον τὰ κυανὰ βουνὰ τῆς Ἰμβροῦ καὶ τῆς Θάσου, ὀλίγον δὲ ἀποτέρω διεφαίνετο μέσῳ τῆς ἐωθινῆς οὐμίχλης ἡ Λῆμος. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐπεκράτει ἡ γνώμη ὅτι ἡ κορυφὴ τοῦ Ἄθωνος τὸ θέρος ἐσκίαζε τὴν Λῆμον καὶ μάλιστα τὴν ἐπὶ τῆς πλατείας αὐτῆς ἐγειρομένην λευκὴν δάμυλιν, ὃ δὲ Σοφοκλῆς ἀναφέρει ρητῶς ὅτι «Ἄθως σκιάζει νῶτα Λημνίας βοός.» Τοῦτο ὅμως δὲν εἶνε ἀστρονομικῶς ἀληθές, διότι ἡ Λῆμος εὐρίσκεται μεσημβρινώτερον τῆς ἐκεῖθεν ἀκτίνος τοῦ ἡλίου ὥστε τὰ νῶτα τῆς Λημνίας βοός οὐδέποτε ἐστεροθήθησαν τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου ἐξ αἰτίας τοῦ Ἄθωνος. Ὅπως δὴποτε δὲν προτίθεμαι νὰ ἀρχίσω ἀβδηρῶτικὴν συζήτησιν «περὶ Ἄθω σκιάς» καὶ ἀφίνω ἔθικτον τὴν ποιητικὴν ταύτην παράδοσιν.

Ἀπὸ τοῦ λόφου τούτου φαίνεται ἅπασα ἡ Ἄθωνιὰς χερσόνησος καὶ διακρίνεται ἡ ἐσχρατὰ αὐτῆς, ἐφ' ἧς ἐπικάθηται ὁ χιονοσκεπὴς κῶνος τοῦ Ἄθωνος.

Ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης ἡ θεὰ ἦτο ἀπαράμιλλος. Πανταχοῦ διεκρίνοντο βουνοὶ καὶ πεδιάδες, καὶ κῆποι εὐθαλεῖς, καὶ λειμῶνες χλοανθεῖς καὶ ἀγροὶ βαθίσκοι ἀποπνέοντες ποικίλα ἀρώματα, καὶ ἐκτάσεις κατάρυτοι ἀμπελώνων καὶ λεπτοκαρυῶν. Ἐκυριάρχει παντοῦ θαλερότης, ἧς μάτην θὰ ἀναζητήσῃ τις ἐφάμιλλον εἰς τὰς μάλλον περφημισμένας διὰ τὴν χλορίδα αὐτῶν χώρας τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς Εὐρώπης. Ἀρρήτως δὲ μαγευτικὸν καθίστα τὸ θέαμα ἡ ἐπικρατοῦσα ἡρεμία, οἱ ἀνερχόμενοι καὶ ἐξατμιζόμενοι ἀτμοὶ τῆς πρωίας· οἱ χρωματισμοὶ τῶν λόφων καὶ τῶν πεδιάδων, ποικιλλόμενοι δι' ὅλων τῶν ἀποχωρήσεων τοῦ πρασίνου καὶ οἱ ἐκτεταμένοι μέσῳ τῶν δασῶν

καὶ τῶν ἀμπελώνων δίκην ταινιῶν λευκοὶ δρομίσκοι καὶ πέραν ἐκτεινόμεναι αἱ δύο σαπφείρινοι θάλασσαι, καὶ αἱ ἀναδυόμεναι ἐξ αὐτῶν γραφικώταται νῆσοι. Ἄλλὰ μετ' ὀλίγον διεκόπη τὸ πολυθέλητρον τοῦτο πανόραμα, καὶ ὁ ἡμίονός μου βραδέως ἀλλ' ἀσφαλῶς κατήρξατο τῆς κορυφῆς· πλάτανοι δέ, ἀγριοκαπτανέαι, σφένδαμνοι καὶ ἄλλα δένδρα συνηρεφῆ μοι ἀπέκρυψαν τὴν θέαν τῆς θαλάσσης καὶ εὗρέθην ὑπὸ τὴν σκιὰν αἰθάλων καὶ εὐρωστοτάτων δασῶν.

Οἱ μοναχοὶ τοῦ Ὄρους ἐπρονόησαν σπουδαίως περὶ τῆς συντηρήσεως καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν δασῶν τῶν, ὡς καὶ περὶ τῆς ξυλεύσεως αὐτῶν, ἐκτελουμένης ἐν ἐπιστημονικῇ μεθόδῳ· ὡς ἐκ

τούτου δὲ τὰ δάση ταῦτα ἔπαθον ὅτι τὰ ἡμέτερα.

Εἰς πλεῖστα μέρη ἡ φύσις εἶνε ἀρχέγονος, καθ' ἅπαν δὲ τὸ μῆκος τῆς χερσονήσου ὑπάρχουσιν ἀνεξιχνίαστῃ δάσει κατοικούμενα ὑπὸ κάρπων, δορκάδων καὶ ἀλωπέκων. Ἐπὶ τῶν ἀπειραρίθμων αἰγείρων, τῶν δρυῶν καὶ λευκῶν ἢ ἀγράμπελη καὶ ὁ κισσὸς ἀναρριχῶνται μέχρι τῶν κορυφῶν, περιπλέκονται εἰς τοὺς κλάδους τῶν μετ' ἄλλων περιπλοκάδων καὶ ἀποτελοῦσιν οὕτως τείχημα βλαθυπράσινον. Ὑπὸ τὰ εὐθαλῆ ταῦτα φυλλώματα ἀργυρόχρα κυλίουσι τὰ κρυστάλλινα ὕδατά τῶν ρυάκια καταπίπτοντα ἐνίοτε ἀφ' ὑψηλῶν βράχων καὶ σχηματίζοντα οὕτω καταρράκτας.

Θ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ

Τὸ Μυστικὸν τοῦ Μάγου

Υ π ὁ

ΑΝΔΡΕΟΥ ΔΩΡΗ

Συνέχεια ἴδου σελ. 1

Κεφάλαιον Β'

Ὁ Μαυρίκιος καὶ ἡ Αἰκατερίνη Κερδίικ.

Ὁ Μαυρίκιος Κερδίικ, ὁ ἀρχηγὸς καὶ ἡ ψυχὴ τῆς ἀποστολῆς, καίπερ νέος τὴν ἡλικίαν, ἐκέκτητο πᾶσαν τὴν ἀπαιτουμένην μάθησιν καὶ πείραν πρὸς εὐδοκίμησιν τῆς τολμηρᾶς ἐπιχειρήσεως. Μαθητὴς ὢν τοῦ Διελαφοῦ εἶχε μάθει παρὰ τοῦ διαπρεποῦς τούτου διδασκάλου τὰ μυστὰ ἀπόρητα τῆς τέχνης, ἥτοι τὴν μέθοδον τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης, τὴν αἴσθησιν δι' ἧς διακρίνεται τὸ πολύτιμον εὔρημα ὑπὸ τὴν κόκκιν ἢ τὸν εὐρωῶτα τὸν προαιώνιον, τὴν ὑπομονὴν δι' ἧς ὑφίσταται τις ἀγογγύστως στερήσεις, νόσους, ἐνοχλήσεις παντοειδεῖς, τὴν ἐτι ἡρωϊκωτέραν ἐπιμονὴν, τὴν ἀνθισταμένην εἰς τὴν ἀποθάρρυνσιν, εἰς τὴν ἀπειθείαν, εἰς τὴν ἡλιθιότητα, εἰς τὴν κακὴν πίστιν...

Ὁ νεαρὸς ἀρχαιολόγος ἦτο Βρεττανός, δαψιλῶς δὲ πεπροικισμένος ὑπὸ τῆς ἰσχυρογνωμοσύνης τῆς ἀποδιδομένης εἰς τοὺς συμπατριώτας του, ὁσάκις προδιέγραφε σχέδιόν τι ἢ ἐπανελάμβανε τὴν ἐκτέλεσιν καθήκοντος, δὲν ὑπῆρχεν ἀνθρωπίνῃ δυνάμει ἰκανὴ νὰ τὸν ἀποτρέψῃ.

Μεῖνας ὄρφανός ἐν ἡλικίᾳ δεκαεξέτων καὶ μόνος προστάτης ἀδελφῆς, ἣν τρυφερῶς ἠγάπα, εἶπε καθ' ἑαυτὸν: Θὰ χρησιμεύσω ὡς πατὴρ καὶ ὡς μήτηρ τῆς Αἰκατερίνης. Διατί ἐγώ, ὁ ἀδελφός της, νὰ μὴ γείνω δι' αὐτὴν ὁδηγός καλός ὅσον καὶ οἰοσδήποτε ἄτερος ξένος; Δύναται τις νὰ κατορθώσῃ ὅ,τι θέλει.

Καὶ ἐπελήφθη θαρραλέως τοῦ ἔργου του.

Καθ' ἣν ἐποχὴν ἐπιδημία τις εἶχεν ἀρχοπάσει ἀλλεπαλλήλως τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, ὁ νεανίας εἶχεν ἀπαπερατώσει τὰς λαμ-

πρὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῷ λυκείῳ τῆς Βάννης.

Ὁ δὲ κ. Κερδίικ, ὁ πατὴρ του, καθηγητὴς διακεκριμένος, προὔτιθετο νὰ ζητήσῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ὑποτροφίαν ἐν τινι λυκείῳ τῶν Παρισίων, διὰ νὰ δυναθῇ αὐτόθι νὰ προπαρασκευασθῇ ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τινὰ τῶν κυριωτέρων σχολῶν. Ἄλλ' ἤδη ἡ κατάστασις εἶχε μεταβληθῆ. Ἐπρεπεν ἄρα γινῆ ἀκολουθήσῃ τὸ προδιαγεγραμμένον σχέδιον; Ἐπρεπε νὰ εἰσαγάγῃ τὴν Αἰκατερίνην ὡς τρόφιμον εἰς παρθεναγωγεῖον, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν περιερχόμενος εἰς κανονικὴν ἀποκατάστασιν ἤθελε τὴν ἀνακαλέσει πλησίον του; Ὅλοι οἱ οἰκογενειακοὶ του φίλοι τὸν συνεβούλευον νὰ λάβῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην ὡς τὴν ἐμφρονεστέραν καὶ τὴν πρακτικωτέραν. Ἄλλ' ἡ δεκαετής λεπτοφυῆς καὶ ὠχρὰ παιδίσκη ἦτο προσκεκολλημένη εἰς αὐτὸν πάσῃ δυνάμει.

— Ὁ Μαυρίκιε, ἔλεγε, πάρε με μαζί σου εἰς Παρισίους!... μὴ μὲ ἀφήσῃς μόνην μέσα εἰς τοὺς ξένους... θ' ἀποθάνω!

Ὁ Μαυρίκιος σφόδρα ἀμηχανῶν ἐσκέφθη ἐπὶ μίαν ὀλόκληρον ἡμέραν. Ἡ ἐναγωνίως κραυγὴ, ἣν ἐξέφερον ἡ μικρὰ του ἀδελφή, τοῦ διέσχισε τὴν καρδίαν. Ἡ κραυγὴ αὕτη δὲν ὑπηρετοῦετο ἀπὸ τὴν ματαίαν ἰδιοτροπίαν χαιδευμένου παιδίου. Ἡ Αἰκατερίνη ἐφαίνετο ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων φιλασθένου κράσεως, διὸ ἡ μήτηρ της οὐδέποτε τὴν ἀφῆκε ν' ἀποχωρισθῇ ἐξ αὐτῆς. Οὐδέποτε διέμεινεν εἰς ἐκπαιδευτήριον, ὁ δὲ πατὴρ της καὶ ὁ ἀδελφός της μετὰ χαράς ἐξεπλήρουον παρ' αὐτῆς ἔργα διδασκάλου. Τί θὰ ἐγίνετο ἀποστερουμένη αἴφνης πάσης ταύτης τῆς τρυφερᾶς στοργῆς καὶ αἰσιμένη εἰς εἶδος βίου ὅλως νέου; Δὲν ἦτο τάχα δυνατόν, ὅπως ἔλεγε, νὰ μαραινθῇ καὶ ν' ἀπο-